

ምምሕዳር ትምህርትን ምርምርን

ምስ ጥዕና እተተሓሓዘ ሓበሬታታትን ምርኣያታትን ከምኡውን ምእካብ ደም ተወሳኺ ኣጠቓቕማ ንምግባር ፍቓደኛ ምኺን ዝገልጽ ኣዋጅ

ቀዳማይን ናይ ስድራን ስም ተሓካሚ/ት ዕለት ልደት

1) በዚ ኸምዚ እሰማምዓሉ እየ፡
ብዛዕባ ጥዕና ዚገልጽ ሓበሬታታትን ኣብ ሆስፒታል ኣብ ዝጸናሕኩሉ እዋን ዝኣከብክዎ ወይ ዝወሰድክዎ ምርኣያታትን ምርምር ንምግባር ድሉው እዩ።
 እወ ኣይፋል

2) በዚ ኸምዚ እሰማምዓሉ እየ፡
- ደም (ምስ ክልተ ቱቦታት ዚመዓራረ ልዕሊ 20 ሚሊ ሊትሮ) ንምርምር ካባይ ኪውሰድ ከም ዚኸእል
- ብሓንሳብ ምስቲ ቅዳሕ ደም ዝስዕብ ተወሳኺ ሓበሬታ፡ እንተዘድሊ ክሕተት ይኸእል እዩ፡- ዕብዮት / ክብደት / ዓሌት (መበቁል፡ ንኣ. ካውካዝያዊ)
- ምስ 1ይ ክፋል ብምስምማዕ ስነ ህይወታዊ ነገራትን ምስ ጥዕና እተተሓሓዘ ሓበሬታታትን ምጥቃም ከም ዝሰማምዓሉ)
 እወ ኣይፋል

እዚኣ ደፈልጣ እየ
- እቲ ወረቐት ሓበሬታ (V3.0 ነሓሰ 2020) ነቲ ሓበሬታታተይን ንምርኣይታተይን ብዝያዳ ኸጥቀመሉ ኸም ዘሎኒ ይገልጽ። ነዚ ሓበሬታ እዚ ኣንቢብኻን ተረዲኣዎን እየ።
- ብሕታዊ ሓበሬታይ ተዓቕቡ እዩ።
- ሓበሬታታተይን ምርኣያታተይን ኣብ ሃገራዊ ኹነ ኣህጉራዊ ፕሮጀክታት ኣብ ውሽጢ መንግስትን ናይ ውልቀ - ሰባትን ክውዕል ይኸእል ኢዩ።
- ንምርኣይታተይ ኣብ ጂናዊ ምርምር ክትጥቀመሉ ትኸእል ኢኻ።
- ምስዚ ዚተሓሓዝ ሓበሬታ እንተ ረኺብ ክራኸብ እኸእል እየ።
- ውሳኔይ ብፍታው እዩ፡ ኣብ ሕክምናይ ድማ ዋላ ሓንቲ ጽልዎ ዮብሉን።
- ውሳኔይ ደረት ዮብሉን።
- ብዘይ ምኸንያት ኣብ ዝኹነ ይኹን እዋን ፍቓደይ ከቋርጽ እኸእል እየ።
- ስርዓታት ናይቲ ፈሳሲ ባዮባንክ በርን ኣብ ትሕቲ www.biobankbern.ch ኣብ ዝኹነ ይኹን እዋን ክርኣ ይከኣል ኢዩ።

በታ፡ ዕለት ክታም እቲ ሕሙም ኪፈርድ ዚኸእል እንተ ኹይኑ

በታ፡ ዕለት ዚምልከቶ እንተ ኹይኑ ክታም ሕጋዊ ተወካሊ (ስምን መወከሲ ሕሙምን)

እንተ ደሊኻ ቅዳሕ እዛ ገጽ እዚኣ ብክታም ክትቅበል ኢኻ። ገለ ሕቶታት እንተ ኣልዩካ ብኸብረትካ ምስቶም ዚእከቡኻ ሓካይም ተራኸብ ወይ ምስዚ ዚስዕብ ርክብ ግባር፡-

ምምሕዳር ትምህርትን ምርምርን

ብዛዕባ እቲ ምስ ጥዕና ዚተሓሓዝ ሓበሬታታትን ንመርኣዪ ዚኸውን መርኣዪታትን ዚገልጽ ሓበሬታ

ዝኸበርኪ ተሓካሚት፣ ዝኸበርኪ ተሓካሚ፣

ኣብዚ ቐረብ ዓሰርተታት ዓመታት ሕማም ንምርካብን ንምሕካምን ዓብይ ዕቤት ተራእዩ እዩ። እዚ ምዕባለ እዚ ውጽኢት እቲ ኣብ እተፈላለዩ ወለዶታት ዚርከቡ ሓካይምን ተመራመርቲ ስነ ፍልጠትን ሕሙማትን ብንጥፈት ዚሳተፉሉ ሓያሎ ዓመታት እተገብረ ምርምር እዩ።

ምርምር ብመሰረቱ ኣብቲ ኹባ ታሪኽ ሕክምና ሕሙማት እተረኽበ ሓበሬታ እዩ ዚምርኩስ። ንኣብነት ኣብ ቤተ ምክራ እተገብረ መጽናዕቲ ብዛዕባ ሕክምና ዚገልጽ ሓበሬታ ወይ ከኣ ብዛዕባ ገሊኡ ሕማማት ብውርሲ ዚግበር ኣረኣእያ ኺጠቓለል ይኽእል እዩ። ኣብ ሆስፒታል ኣብ ዝጸንሑሉ እዋን ከም መርኣዪ እተወስደን ንምርመራ ዘዩድሊን ስነ-ህይወታዊ ነገራት እውን ምርምር ንምግባር ኣዘዩ ጠቓሚ እዩ። እዚ ዝተረፈ መርኣዪታት ንኣብነት ደም፣ ሸንቲ ወይ ኣካሊት ክኸውን ይኽእል ኢዩ።

እዚ ሓበሬታ እዚ ከም ሕሙም መጠን ኣብ ሕክምናዊ ምዕባለ ብኸመይ ኣበርክቶ ክትገብር ከም እትኽእልን እቲ ሕሙም ዘለዎ ሓበሬታን መሰላትን ብኸመይ ከም ዚሕሎምን ይሕብር። ስለቲ ዝገበርኩምላይ ተገዳስነትን ደገፍን ኣዘዩ ኣመስግነኩም።

ንምርምር ከመይ ጌርኩም ተበርክቱ።

ነቲ ስምምዕ እተገብረሉ ፎርም "እወ" ኢልካ እንተ ፈሪምካዮ ነቲ ምስ ጥዕና ዚተሓሓዝ ሓበሬታኻን ነቲ ዝተረፈ መርኣዪታትን ምርምር ክትገብረሉ ኢኻ። እቲ ስምምዕ ንኹሉ እቲ ድሮ ኣብ ሆስፒታል እተኣከበ ወይ ኣብ መጻኢ ዚእከብ ሓበሬታ ዚምልከት እዩ። እዚ ንመርኣዪ ዚኸውን ናውቲ እውን ብተመሳሳሊ መገዲ እዩ ዚውዕል።

ስምምዕኩም ወላንታዊ እዩ። እንተ ዘይተሰረዘዎ (እንተ ስሒቱ) ንዘለኣላም ክቕጽል ይኽእል ኢዩ። ምክንያት ከይሃብካ ፍቓድካ ኣብ ዝኹን ይኹን እዋን በቲ ኣብ ታሕቲ ዘሎ ኣድራሻ ኣድራሻ ጌርካ ክትስርዞ ትኽእል ኢኻ። ድሕሪ እቲ ውድቀት ሓበሬታኻን መርኣዪኻን ኣብ ኣደስቲ ፕሮጀክትታት ምርምር ኣይኪርኩብን እዩ። ውሳኔኹም ድማ ጽልዎ ኣብ ሕክምናኹም ዮብሉን።

እቲ ምስ ጥዕና ዚተሓሓዝ ሓበሬታኻን ንመርኣዪኻን ብኸመይ እዩ ዚከላኸለልካ።

ሓበሬታኻ ብመሰረት እቲ ሕጋዊ መሰናድዎ ኣብ ሆስፒታል ኪምርመርን ኪሕሎን እዩ። ከም ሓካይም ዝኣመሰሉ እተፈቐደሎም ሰራሕተኛታት እቲ ሆስፒታል ጥራይ እዮም ነቲ ኹባ ታሪኽ ሕክምናኻ እተረኽበ ዘይንጹር ሓበሬታ ኺረኽብዎ ዚኽእሉ ንመርኣዪዚኸውን ናውቲ ድማ ኪረኽብዎ ዚኽእሉ። ንመርኣዪኣም ኣብ ባዮባንክ እዩ ዚኸዘን። ባዮባንክ ኣብ ትሕቲ ገሊኡ ናይ ድሕንነት መምርሒታት (ባዮባንክ መምርሒታት) እተፈላለዩ መርኣዪታት ዝሓዘ ኢዩ።

ሓበሬታኻን መርኣዪኻን ኣብ ፕሮጀክትታት ምርምር እንተ ተጠቐምካሉ ብከምፕዩተር እዩ ዚምዝገብ ወይ ስሞም ኣይፍለጥን እዩ። ብከምፕዩተር እተመሓላለፈ ኹሉ ኹም ስምካ ወይ ዕለት ልደትካ ዝኣመሰሉ ብሕታዊ ሓበሬታ ብኮይ ከም ዚትካእ የመልክት። እቲ ናይ ኣየናይ ኮይ ምዃኑ ዝሕብር መፍትሕ ኣብቲ ናይ ምርምር ፕሮጀክት ዘይተኸፈለ ሰብ ይሕሎ። መፍትሕ ዘይብሎም ሰባት ኬለልዩኻ ኣይክእሉን እዮም። ሓበሬታታትን መርኣዪታትን እንተ ዘይተገይሩ ናብ ሰብካ ዚመርሑ መፍትሕ የልቦን።

ምምሕዳር ትምህርትን ምርምርን

ነቲ ምስ ጥዕና እተተሓሓዘ ሓበሬታኻን ንመርኣዪኻን ኪጥቀመሉ ዚፍቀደሉ ሙን እዩ።

ሓበሬታኻን መርኣዪታትኻን ነቶም ኣብ ሆስፒታልና ዘለዉ እተፈቐደሎም ተመራመርቲ ናይ ምርምር ፕሮጀክታት ክወሃብ ወይ ምስ ካልኣት ናይ መንግስቲ ወይ ናይ ውልቀ - ሰባት ትካላት (ካልኣት ሆስፒታላት ዩኒቨርሲቲታት ወይ ኩባንያታት መድሃኒት) ብምትሕብባር ኣብ ናይ ምርምር ፕሮጀክታት ክትጥቀመሉ ትኽእል ኢኻ። እዚ ፕሮጀክታት እዚ ኣብ ስዊዘርላንድ ወይ ኣብ ወጻኢ ሃገር ክፍጸም ይኽእል ኢዩ ጂናዊ ትንታነታት እውን ከጠቓልል ይኽእል ኢዩ። ኣብ ወጻኢ ሃገር ኣብ ዚግበር ምርምር እንተ ወሓደ ማዕረ እቲ ንዕቕብ ሓበሬታ ዜድሊ ነገራት ኣብ ስዊዘርላንድ እዩ ዚውዕል። ፕሮጀክታት ምርምር ብሓፈሻ በቲ ሓላፍነት ዚስምዖ ኮሚተ ስነ-ምግባር እዩ ዚምርመር።

ብዛዕባ ውጽኢት ምርምር ትፈልጥዶ።

ሓበሬታታትን መርኣዪታትን ዘለዎ ፕሮጀክታት ምርምር ሙብዛሕትኡ ግዜ ምስ ጥዕና ሓደ ሰብ ብቐጥታ ዚተሓሓዝ ሓበሬታ ኣይመርሕን እዩ። ይኹን እምበር ዓብዪ ውጽኢት እንተ ረኺብኻን ሕክምናዊ ስጉምቲ እንተ ወሲድኻን ምስ ሆስፒታል ክትራኽብ ትኽእል ኢኻ።

ቍጠባዊ ረብሓታት ወይ ጉድኣት ኪስዕበልካ ድዩ።

እንተዘይኮነ ተወሰኽቲ ክፍሊታት ክመጹኹም እዮም። ብሓበሬታኻን ንመርኣዪኻን ገንዘብ ምጥራይ ብሕጊ ኣይውገድን እዩ። ስለዚ ንዓኻ ኹን ንሆስፒታል ዋላ ሓንቲ ገንዘባዊ ረብሓ ይጠሉን።

ገለ ሕቶታት እንተ ኣልዩካ ወይ ተወሳኺ ሓበሬታ እንተ ደሊኻ ብኽብረትካ ኣብቲ ኣብ ታሕቲ ዘሉ ኣድራሻ ኣድራሻ ምሳና ተራኽብ ወይ ከኣ ናብ ውብ ሳይትና ርክ።

ምምሕዳር ትምህርትን ምርምርን

ብዛዕባ መርኣያ ደም ፈሳሲ ባዮባንክ በርን ዚገልጽ ሓበሬታ

ምእንቲ ገለጽትን ትርጉም ዘለዎምን ውጽኢታት እቶም መርመራቲ ብዙሓት እሙናት መርመራታት ክረኽቡ ክኽእሉ ኣለዎም። በዚ ምኽንያት እዚ ጉጅለ ኢንሰል ካብ ሕሙማት ተወሳኺ መርኣያ ደም ኪወስድ ኣዘዩ ኣገዳሲ እዩ። ነዚ መርኣያ ደም እዚ ንበይንኻ ኢኻ እትሰማምዱሉ።

መርመራኹም ከመይ ክዘውተር እዩ፡

ሕጋዊ ሓበሬታ ጥዕናን ሕክምናዊ መርመራታትን እንተላይ ንምዕቃብን ምምሕልፍን መርመራኹም እዮም ዝበቑዑ። እቲ ስምምዕ ኩሉ ግዜ ምኽንያት ዋላ ከይሃብኩም ክትኣብዩዎ ወይ ክትስርዝዎ ትኽእሉ ኢኹም። ብተወሳኺ ምሕደራን ምምሕልፍን መርመራታት ኣብ ሓይ ካብ ዘባዊ ሽማግሌ ስነ-ምራል ዝተፈቐደ ስርዓት ተገሊጹ ኣሎ።

ተወሳኺ ቅዳሕ ደም ስለምንታይ ይድሊ እዩ፡

ምስ ንሕክምናኹም ዝክየዱ መርመራታት እንተ ኣነጻጺርኩም፣ ኣብ ምርምር ግን ካልእ ኣድላይነት ባህርይ መርመራታት እዩ ዘድሊ። ብፍላይ ኣብ ሓይ መጽናዕቲ እቶም ዝተዘውተሩ መርመራታት ብማዕረ ባህርይ ከምተሰርሑ ኣገዳሲ እዩ። ምውሳድን ምጉዳዝን ምኽዛንን ኣብቲ ባህርይ መርመራ ደም ጽልዎ ኣለዎ። ሳላ እቲ ተወሳኺ ዝግበር ቅዳሕ ደም እዚ ኣቶም ጉዳያት ኣብ ሓይ ደረጃ ክስራዑን ክስነዱን ክኽእሉ። እዚ ውሕስነትን ዕቃብን ኣብቲ Liquid BioBank Bern ክግበር እዩ። ብእኡ Liquid BioBank Bern ነቶም ዝተፈለገዩ መደባት ምርምር፣ ማዕረ ዚኣመሰለን ማዕረ ዝተርፈን ዓይነት መርመራታት ክቕረብ ይኽእል።

ተወሳኺ ሓበሬታ (ዕብዮት/ክብደት/ዓሌት) ስለምንታይ ኣድላይ እዩ፡

መርመራ ደምኩም ንምርምር ኣዘዩ ኣገዳሲ እዩ። ኣብ መንጎ'ቲ ድሮ ዘለው ጥዕናዊ ሓበሬታ እቲ ተወሳኺ ሓበሬታ መርመራታት ኣብ ዝርዝር ንክስራዑ ይሕግዝ እዩ። ብእኡ መርመራኹም ንብዙሕ ረብሓ ክወስዱሉ ዝኽእሉ ናይ ምርምር መደባት ክቕረብ ይከኣል እዩ።

ቅዳሕ ደም መዓስ እዩ ክፍጸም፡

እቲ መርኣያ ደም ኣብ ሆስፒታል ኣብ ዝጸናሕካሉ እዋን እዩ ዚውሰድ። ንቅዳሕ ደም BioBank ፍሉይ ዕድሞ ኣይወሃብኩምን እዩ።

Biobank እንታይ እዩ፡

ኣብ ሓይ Biobank ዝብሃል ትካል መርመራታት ክእከቡ እዮም፣ ኣብ መጽናዕታት ወይ ንሓፈሻዊ ምርምር ሽዑ ክስረቱ እዮም። ንነፍስወከፍ ዝተኸዘነ መርመራ ሓበሬታ ብዛዕባ መርመራን ወሃብን ክዕቀብ እዩ።

Liquid BioBank Bern እንታይ ዕላማ እዩ ዝስዕብ፡

መርመራታት ኣብቶም ዝሓለፉ ዓመታት ብፍላይ ንንጽላት መጽናዕታት ይእከቡ ኔሮም። ስለዚ ክቡር ንዋት ተሓከምቲ ጥራይ ፍሉይት መርመራቲ ክረኽብዎ ይኽእሉ ኔሮም። ብምምስራት Liquid BioBank Bern መርመራታት ክእከቡ ከምኡ'ውን ዝተፈለገዩ ፕሮጀክታት ምርምር ክቕረቡ ኪኣሉም። ብእኡ ንጽላት መርመራታት ብምርምር ዝያዳ ክዘውተሩ ይከኣሉ ከምኡ'ውን ጻዕሪ ሕክምናዊ ምርምር ይንእስ።

ብዛዕባ Liquid BioBank Bern ተወሳኺ ሓበሬታ ኣበይ ኢኹም ትረኽቡ፡

Liquid BioBank Bern (LBB) ብInsel Gruppe እዩ ዝውነን። ብሕልፊ ባዮ-ሕክምናዊ ምርምር ብሕዳር ንክድገፍ ከምኡ'ውን ብምቕራብ ብኣህጉራዊ ምንጽጻር ምዕቡል ዝኾነ ኣገባብ ዘለዎም መርመራታት ተሓከምቲ ንክብርከት፣ LBB ተመስራቲ። ዕላማ ናይ ሰብኣዊ ሕክምና ምምሕያሽ ምንባይን ምውጋድን ምምርማርን ምፍቀስን እዩ። ኣብ ርእሲኡ ምስቶም ዝተኣከቡ መርመራታትን ሓበሬታታትን እንተላይ መሰረታዊ-ያን ኣገባባት ንምርዳእ ሕሙማት ክምርመሩ ይከኣሉ።

ብዛዕባ ሊኩድ ባዮባንክ በርን ዝያዳ ኽትፈልጥ እንተ ደሊኻ www.biobankbern.ch ውብ ሳይትና ርክ